

3. Скоробогатова, В.В. Бухгалтерський облік та контроль монетарних активів: проблеми теорії та методології [Текст] : монографія / В. В. Скоробогатова. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – 520 с.

4. Степова, Т. Г. Облік грошових коштів [Текст] : навч. посібник / Т.Г.Степова, Г.О.Татарінова, Р.І.Гріщук. – Одеса : ОНЕУ, Ротапринт, 2013. – 120 с.

УДК 657.24

Пархоменко Вікторія

студентка

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

м. Харків

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ – ВАЖЛИВИЙ РЕЗЕРВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація

Стаття висвітлює проблему підвищення використання основних засобів на підприємстві, резерви та шляхи поліпшення використання основних засобів.

***Ключові слова:** основні засоби, резерви, ефективність, оновлення, поліпшення, рентабельність, фондовіддача.*

Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Ефективність основних засобів –це результат у вигляді отриманого ефекту, що співвідноситься з витраченими ресурсами. Підвищення ефективності полягає в досягненні найбільших результатів при відповідному рівні розвитку продуктивних сил у порівнянні з витратами праці, використаними на створення суспільного продукту.

Ефективність використання основних засобів відіграє важливу роль для діяльності підприємства:

- збільшується економічний потенціал і виробничі можливості галузі, підвищується технічний рівень виробництва;
- складаються широкі можливості для прискорення переорієнтації підприємств на випуск нової продукції, яка користується підвищеним попитом у споживачів;
- збільшуються темпи зростання продуктивності праці, поліпшення якості промислової продукції та інших показників.

Використання системного підходу дозволяє знайти резерви ефективного використання основних засобів, встановити внутрішні системні зв'язки, виявити причини неефективного функціонування підприємства.

Підприємству не байдуже, в яку групу основних виробничих засобів

укладати кошти. Воно зацікавлене в оптимальному підвищенні питомої ваги машин, устаткування, тобто активної частини основних засобів, які обслуговують процес виробництва і характеризують виробничі можливості підприємства. Ясна річ, що для забезпечення нормального функціонування активних елементів основних виробничих засобів необхідні будівлі, споруди, інвентар, тобто пасивна частина основних засобів.

Структура основних виробничих засобів є різною в різних галузях промисловості, народного господарства. Наприклад, частка будівель у загальній вартості основних виробничих засобів найвища в легкій та харчовій промисловості (близько 44%); споруд — у паливній промисловості (17%); передавальних пристроїв — в електроенергетиці (32%); устаткування та робочих машин — на підприємствах машинобудівного комплексу (45%) [4].

Основними факторами, які впливають на структуру основних виробничих засобів підприємств, є: рівень автоматизації і механізації, рівень спеціалізації і кооперування, кліматичні та географічні умови розміщення підприємств. Кожний фактор по-різному впливає на структуру виробничих засобів. Поліпшити структуру основних виробничих засобів можна за рахунок:

- оновлення та модернізації устаткування;
- ефективного використання виробничих приміщень установленням додаткового устаткування на вільній площі;
- ліквідації зайвого й малоефективного устаткування.

Процес відтворення основних виробничих засобів має низку характерних ознак, зокрема:

- 1) основні виробничі засоби поступово переносять свою вартість на вироблену продукцію;
- 2) у процесі відтворення основних виробничих засобів одночасно відбувається рух їхньої споживної вартості та вартості;
- 3) нарахуванням амортизаційних відрахувань здійснюється нагромадження в грошовій формі частково перенесеної вартості основних виробничих засобів на готову продукцію;

Необхідність оновлення основних виробничих засобів за ринкових відносин визначається передовсім конкуренцією товаровиробників. Саме конкуренція спонукає підприємства здійснювати прискорене списання основних виробничих засобів з метою нагромадження фінансових ресурсів для наступного вкладання коштів у придбання більш прогресивного устаткування, впровадження нових технологій та іншого поліпшення основних виробничих засобів.

Забезпечення певних темпів розвитку і підвищення ефективності виробництва можливе за умови інтенсифікації відтворення та ліпшого використання діючих основних засобів підприємств. Ці процеси, з одного боку, сприяють постійному підтримуванню належного технічного рівня кожного підприємства, а з іншого — дають змогу збільшувати обсяг виробництва продукції без додаткових інвестиційних ресурсів, знижувати собівартість виробів за рахунок скорочення питомої амортизації й витрат на обслуговування виробництва та його управління, підвищувати фондовіддачу і прибутковість.

Система показників, яка може вичерпно характеризувати ефективність основних засобів, охоплює два блоки:

Перший - показники ефективності відтворення окремих видів і всієї сукупності засобів праці;

Другий - показники рівня використання основних засобів у цілому та окремих їхніх видів. Необхідність виокремлення в самостійну групу показників відтворення засобів праці, які характеризують процес їхнього руху, технічний стан та структуру, зумовлена тим, що відтворювальні процеси істотно й безпосередньо впливають на ступінь ефективності використання застосовуваних у виробництві машин, устаткування та інших знарядь праці.

Важливим важелем ефективності використання основних засобів є приріст основних засобів промисловості, її галузей і підприємств досягається завдяки новому будівництву, а також реконструкції й розширенню діючих підприємств.

Реконструкція й розширення діючих фабрик і заводів, будучи джерелом збільшення основних засобів підприємств, одночасно дозволяють краще використати наявний у промисловості виробничий апарат.

Одним з найважливіших завдань підвищення ефективності використання капітальних вкладень і основних засобів є своєчасне уведення в експлуатацію нових основних засобів і виробничих потужностей, швидке їхнє освоєння. Скорочення строків уведення в експлуатацію нових фабрик і заводів дозволяє швидше одержати потрібну для народного господарства продукцію з технічно більше зроблених основних засобів, прискорити їхній оборот і тим самим сповільнити настання морального зношування основних засобів підприємств, підвищити ефективність суспільного виробництва в цілому.

Застосування на практиці запропонованих заходів у цілому по підприємству дасть змогу збільшити обсяги випуску товарної продукції, підвищити показник фондівіддачі, а також збільшити прибуток від реалізації продукції й балансовий прибуток, а отже, і рентабельність основних засобів підприємства.

Бухгалтерія підприємства має розробляти і постійно удосконалювати механізм матеріального стимулювання робітників, інженерів та інших працівників, діяльність яких сприяє виявленню та організації використання резервів підвищення ефективності основних засобів.

Поліпшення використання основних засобів підприємств позначається на зниженні собівартості виробів, що в кінцевому результаті дає змогу збільшити прибуток підприємств та підвищити рентабельність їх діяльності.

Підвищення ефективності використання основних засобів зараз має величезне значення. Підприємства, що мають у своєму розпорядженні основні засоби, повинні не тільки прагнути їх модернізувати, збільшувати час роботи обладнання, поліпшувати склад і структуру, але й максимально підвищувати ефективність використання, що досягається із застосуванням переважно інтенсивних методів.

Отже, дослідження показали, що основні засоби становлять головну частину матеріально-технічної бази будь-якої галузі чи підприємства. На основі підвищення ефективності їх використання збільшується економічний потенціал і виробничі можливості галузі, підвищується технічний рівень виробництва. Це, у свою чергу, підвищує темпи випуску продукції, що вирішальним чином сприяє вдосконаленню розширеного відтворення й правильному формуванню найважливіших пропорцій господарювання.

Вирішення проблеми підвищення ефективності використання основних засобів є одним з основних завдань виробничої діяльності підприємств, від результату якого залежить їх фінансовий стан та конкурентоспроможність. Підвищення ефективності використання основних засобів є одним із головних чинників, який зможе забезпечити в майбутньому ефективне функціонування підприємства в цілому.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 15.10.2014 року] / Верховна Рада України; Закон від 16.07.1999 № 996-XIV/ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1999. — № 40. — С.365. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 05.11.14). — Назва з екрана.

2. Атамас, П.Й. Управленческий учет [Текст] : учебник для вузов / П.Й. Атамас. – Центр учебной литературы, 2006. – 440 с.

УДК 658 155.2:658.115

Передерієнко Надія
к.е.н. доцент
НТУУ «КПІ»
м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Анотація

В статті розглянуті питання щодо відображення підприємствами витрат з податку на прибуток у фінансовій проміжній(квартальній) звітності з урахуванням положень П(с)БО 17 «Податок на прибуток» та новацій Податкового кодексу України (надалі – ПКУ).

Ключові слова: відстрочене податкове зобов'язання, тимчасова податкова різниця, податок на прибуток.

Із введенням змін до ст. 57 Податкового кодексу України в кінці 2012 року у бухгалтерської спільноти виникло питання щодо правомірності відображення витрат з податку на прибуток у проміжній фінансовій звітності [1].

Отже, питання є, однозначної відповіді на це запитання немає. Визнавати витрати з податку на прибуток раз на рік, тобто під час нарахування податку на прибуток відповідно до податкового законодавства, чи робити поквартальні нарахування і створювати на погашення таких витрат забезпечення чи визнавати такі витрати зобов'язаннями.

Спробуємо в цій статті знайти рішення.